

Lovforslag nr. L 50. Fremsat den 14. december 2007 af Lone Dybkjær (RV), Johs. Poulsen (RV) og Margrethe Vestager (RV)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om valg til Folketinget

(Valg på personlige stemmer)

§ 1

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006, som ændret ved lov nr. 513 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. I § 40, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Et parti, hvis kandidater i storkredsen hver især er opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen, kan dog for den pågældende storkreds anmelde, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen kandidat for partiet i storkredsen, jf. § 41 a.«

2. Efter § 41 indsættes før overskriften til § 42:

»§ 41 a. Senest kl. 12 10 dage før valgdagen kan et parti, hvis kandidater i storkredsen hver især er opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen, for den pågældende storkreds anmelde, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen kandidat for partiet i storkredsen. Anmeldelse kan tidligst ske, når valget er udskrevet.

Stk. 2. Anmeldelser efter stk. 1 skal ske skriftligt til anmeldelsesmyndigheden.«

3. I § 73, stk. 5, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Har et parti, hvis kandidater i storkredsen hver især er opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen, for den pågældende storkreds anmeldt, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen kandidat for partiet i storkredsen, jf. § 41 a, tilfalder partistemmerne ikke nogen kandidat for partiet i storkredsen, men anføres særskilt som »Andre partistemmer«.«

4. I § 73, stk. 5, 2. pkt., der bliver 3. pkt., indsættes efter »Ved sideordnet opstilling«: »i øvrigt«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2008 og finder anvendelse for folketingsvalg, der udskrives den 1. juli 2008 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er en delvis genfremsættelse af lovforslag nr. L 205 fra Folketingsåret 2006-07, jf. Folketingsstidende, forhandlingerne side 5950 og tillæg A side 7347 og 7349.

Forslagsstillerne finder, at de nuværende opstillingsformer bør suppleres for at skabe mulighed for, at det reelt bliver det personlige stemmetal, der afgør valget,

De fleste antager, at de personlige stemmer ved den sideordnede opstilling er afgørende for, hvem der bliver valgt. Det er imidlertid ikke altid tilfældet. Der findes mange eksempler på, at valgets resultat afhænger af, hvor de personlige stemmer falder. Dette skyldes, at partistemmerne optælles og fordeles pr. opstillingskreds. Forslaget skaber mulighed for, at det er de personlige stemmer, der afgør valgrækkefølgen. Det betyder, at det her alene bliver de personlige stemmer, der afgør valget af den enkelte kandidat.

I det oprindelige lovforslag blev det foreslået, at et parti kan bestemme, at partistemmerne i storkredsen fordeles mellem partiets kandidater i storkredsen ud fra kandidaternes personlige stemmetal i storkredsen. I dette lovforslag erstattes dette af en bestemmelse om, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen af partiets kandidater i storkredsen, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

For det første er det ikke i første omgang nødvendigt med en fordeling af partistemmerne i storkredsen, når en sådan fordeling alligevel vil indebære, at partiets kandidater vælges i den rækkefølge, der følger af deres personlige stemmetal i storkredsen. For det andet kan valgbestyrelserne ikke i de valgbøger, der udfærdiges for hver opstillingskreds, foretage en sådan fordeling.

Men forslagsstillerne vil alligevel arbejde for, at det i sidste ende bliver muligt at fordele partistemmerne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det skal være en forudsætning for at kunne fravælge fordelingen af partistemmer, at partiet har valgt sideordnet opstilling. Ellers ville det være lige meget for en kandidats chancer for at blive valgt, i hvor mange opstillingskredse vedkommende opstillede. Efter lovforslagets § 1, nr. 1, er adgangen til at anmelde, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen af partiets kandidater i storkredsen, derfor gjort betinget af, at kandidaterne i storkredsen hver især er opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen. Der henvises endvidere til lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Et partis anmeldelse af, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen af partiets kandidater i storkredsen, bør i lighed med anmeldelsen af prioritet sideordnet opstilling, jf. det særskilte lovforslag herom, ske skriftligt til anmeldelsesmyndigheden inden for samme frister som partiets anmeldelse af fravigelser af den lovbestemte rækkefølge for kandidaterne på stemmesedlen (anmeldelse af partiliste og nominering), dvs. senest kl. 12 10 dage før valgdagen og tidligst, når valget er udskrevet.

Til nr. 3 og 4

Den samlede fortegnelse over alle opstillede kandidater i en storkreds, som anmeldelsesmyndigheden i medfør af folketingsvalglovens § 42, stk. 1 og 2, skal udarbejde og sende til bl.a. valgbestyrelserne for hver opstillingskreds i storkredsen, vil i givet fald skulle indeholde oplysning om, at partistemmerne for et parti ikke skal tilfalde nogen kandidat for partiet i storkredsen. Velfærdsministeriet vil i henhold til den gældende bemyndigelse i folketingsvalglovens § 42, stk. 3,

forud for hvert valg skulle meddele anmeldelsesmyndigheden dette.

Det er i folketingsvalglovens § 73 angivet, hvilken fordeling af partistemmerne valgbestyrelsen skal foretage, og indsat som en bestemmelse om, at valgbestyrelsen, hvis et parti med fuldstændig sideordnet opstilling har anmeldt, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen af partiets kandidater i storkredsen,

skal anføre partistemmerne særskilt som »Andre partistemmer«.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2008, og at ændringerne er gældende for folketingsvalg efter denne dato.

Skriftlig fremsættelse

Lone Dybkjær (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Valg på personlige stemmer).

(Lovforslag nr. L 50).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 40.

....

Stk. 3. Ved sideordnet opstilling fordeles partistemmerne i opstillingskredsen mellem partiets kandidater i opstillingskredsen i forhold til deres personlige stemmetal i opstillingskredsen, jf. § 73, stk. 5.

§ 41

.....

§ 73

.....

Stk. 5. Ved kredsvis opstilling tilfalder partistemmerne efter stk. 4 partiets kandidat i opstillingskredsen. Ved sideordnet opstilling fordeles partistemmerne mellem partiets kandidater i opstillingskredsen i forhold til deres personlige stemmetal, jf. stk. 3. Er to eller flere kandidater lige berettiget til en partistemme, foretages lodtrækning ved indenrigs- og sundhedsministerens foranstaltning. Hvis der i opstillingskredsen ikke er opstillet nogen kandidat for partiet, tilfalder partistemmerne ikke nogen kandidat, men opføres særskilt som »Andre partistemmer«. Har der været anmeldt partiliste, tillægges disse stemmer dog den kandidat, der er anmeldt som partilistens første kandidat i storkredsen.

1. I § 40, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Et parti, hvis kandidater i storkredsen hver især er opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen, kan dog for den pågældende storkreds anmelde, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen kandidat for partiet i storkredsen, jf. § 41 a.«

2. Efter § 41 indsættes før overskriften til § 42:

»§ 41 a. Senest kl. 12 10 dage før valgdagen kan et parti, hvis kandidater i storkredsen hver især er opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen, for den pågældende storkreds anmelde, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen kandidat for partiet i storkredsen. Anmeldelse kan tidligst ske, når valget er udskrevet.

Stk. 2. Anmeldelser efter stk. 1 skal ske skriftligt til anmeldelsesmyndigheden.«

3. I § 73, stk. 5, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Har et parti, hvis kandidater i storkredsen hver især er opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen, for den pågældende storkreds anmeldt, at partistemmerne i storkredsen ikke tilfalder nogen kandidat for partiet i storkredsen, jf. § 41 a, tilfalder partistemmerne ikke nogen kandidat for partiet i storkredsen, men anføres særskilt som »Andre partistemmer«.«